

Діло

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10, II. пош.
Ковче пошт. шпал. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний в краю 450 зод.
За границюю:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 л., Німеччині 750 м.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 к. ч., Румунії 150
лей, Болгарії 750 л., Австрії
750 ш. — Зміна адреси 1 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАШ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Сумерки комуністичних божків?

Львів, 27. січня 1928.

По виключенні опозиції з Центрального Комітету Всесоюзна Комуністичної Партії, а потім узагалі з партії прийшов момент цілковитого завершення її розгрому в формі заслання в „не столь отдаленные места“. Появився у тій справі вже й офіційний комунікат теперішніх кремлівських переможців. В ньому подані мотиви висилки опозиціонерів.

„В урядових колах — читаємо там — стало відомим, що ряд осіб, приналежних до опозиції під проводом Троцького і Сапронова та інших виключених з партії на змові останньої XV-го з'їзду ВКП, скріпили по з'їзді негачальну діяльність. Виключення вона в спробах творити тайну організацію, підготувати протиправні акції, встановити тісний зв'язок із нахоронними в Москві представниками закордонної буржуазії. За посередництвом останніх троцькісти відправляли за границю свої клеветницькі звідомлення і підтримували зв'язки зі своїми однодумцями в інших краях. З уваги на встановлені факти негачальної і злочинної роботи троцькісти і сапроновістів визнано за необхідне використати в цілях оборони інтересів пролетарської держави мінімальні засоби, а саме — висилкою із Москви 30 активних учасників тих груп, в тому числі: Троцького, Сапронова, Харченка, Серебрякова, Раєва, Муромова, Мелобородова, Сапронова, Волод. Смирнова, Салугу, Варанку, Сафарова, Сосновського та інших — Раковському, Богуславському і Дробісню запропоновано покинути Москву. — Щож до Зіновєва, Каменєва та їх товаришів, що порвали з опозиційним блоком, то їх відправили партійні органи на провінцію для партійної праці“.

Отже всі покарані поділені на три групи відповідно до їх гріхів. Найважче покарані троцькісти і сапроновісти, яких примусово вислано з Москви і під конвоем доставлено в місце висилки. Сам Троцький опинився в місцевості Верное на далекій східній границі Туркестану, де має покутувати три роки. Всі інші „контрреволюціонери“ тієїж категорії заслані теж далеко поза Урал на схід. Раковському і тов. тільки запропоновано виїзд з Москви. Отже вони вийдуть самі без конвоїв, але будуть під дозором. Зіновєв, Каменєв і компанія, що підписали покаянну заяву вже по виключенні їх з партії, дістануть теж з гори привітний місяць на побут, але в європейській частині СРСР і то... для праці в партії.

Ще зяки появилися наведений урядовий комунікат (уже по висилці), політичний світ дізнався про таку розправу з опозицією від московського кореспондента „Берлінер Тагеблату“ Шеффера, який — до речі — дотичну свою кореспонденцію „перепачкував“ до Берліна з великим трудом. Він вважає висилку воярських лідерів партії, творців червоної армії та її побід, а нинішніх провідників опозиції найважливішим і найзакритішим явищем російської революції. Більша частина засланих — робітники, що провели довгі літа в царському засланні або до царських тюрмах. Одинково розрадою тих людей — каже п. Шеффер — це те, що вони знають, за

що їх висилають — за „контрреволюцію“. За останніх десять літ вони самі відправили на заслання немало людей за такий-же злочин. Парадоксом треба вважати факт, що в пролетарській державі попали між обвинувачених за „контрреволюцію“ люди, що виставили програму опозиції. Шеффер твердить далі, що не вважаючи на всі переслідування і план опозиції у партії великий. Мусів-же Сталін зреалізувати деякі точки програми опозиції.

Яка безпосередня причина висилки? Чи насправду та, яку вичитуємо в офіційному комунікаті? Тойже Шеффер твердить, що причиною був страх переможців, страх, який обняв тих останніх у зв'язку з важким положенням радянської влади взагалі. Цифри експорту зм'їсць зросли сильно впали, селянство настроєне ворожо до влади і до міста, суперечність між промислом, тоб-то між інтересами держави, яка його націоналізувала і інтересами робітництва зросла до небувалих розмірів. Грошей нема, виконати зятягнених зобов'язань неможливо не тільки у себе в нутрі, але й за кордоном. — Ось ще 7. січня ц. р. французька прокуратура наклала арешт на всі фонди і вклади радянського торговельного представництва в Парижі, що були розміщені по французьких банках, на домагання еспанського банку „Ариус“ у Барселоні та банку „Бауер і Маршал“ у Парижі. Це ілюстрація до того, що твердить Шеффер про економічну скруту СРСР. Словом — хепсько у комуністичному царстві.

Це невідрадне положення відчувують болючо теперішні кремлівські переможці і тому поступили з опозицією радикально, щоб вона не мутила їх спокою під боком у Москві. За те опозиція, хоч і прибіта, то всеж певна своєї перемоги. Троцький мав заявити в розмові з Шеффером на передодні висилки, що скоро верне в Москву. Отже чи насправду сумерк вчорашніх божків комунізму, теперішніх ватажків опозиції, чи тільки „передішка“, затримка в їхній „карьері“?

Навряд чи сумерки? — коли зв'язати, що опозиція мала вже сильну організацію в партії, у червоній армії, серед робітництва по фабриках, власний підпольний апарат пропаганди, а навіть власний Червоний Хрест. Статуті окремого Червоного Хреста опозиції нашіли органи ДПУ (чеки) між документами Йоффе, що поповнив самогубство, а який був між іншим одним з організаторів опозиції. Тому має повну рацію Шеффер, коли твердить, що заслання опозиції становить найістотніший і найдалекосхідніший момент, скажемо, переломовий момент в історії більшовицької революції. В комуністичній державі у зв'язку з ліквідацією опозиції йдуть якісь „броження“, як кажуть москалі, щось твориться, щось підготовляється, але що? Того не знають і потентати в Кремлі.

Та всеж на одну обставину не звернув німецький кореспондент ніякої уваги, а саме на національний момент у цілій російській, а так само у більшовицькій революції. А він відіграє там чи не першорядну роль. — Що скористали москалі з революції? — питає один російський патріот. Нічого не скористали, а дуже дуже багато втратили — відповів йому інший. — А за те скористали дуже багато „інородці“, — Воно дійсно недалеко від правди. Московський Кремль має нині в своїх теремах диктатора СРСР Сталіна, що є грузином. Цей грузин веде дуже гнучку національну політику. Його всіма силами підтримують усі „інородці“ проти таких реакціонерів у національному питанні як Зіновєв, Троцький та інші. І це зовсім природне. Коли у перші гарячі дні революції верховний командант російської армії Духонін шукав рятунку в Центральному Раді та пірив у її силу протиставитися комуністам. Однак йому не пощастило. Нині Сталін теж може рахувати на підтримку українських, білоруських, грузинських та інших краєвих комуністичних організацій проти Троцького і тов., що не хочуть визнавати національного питання при теперішній „диктатурі“ пролетаріату. Ось у тому й заключається нинішня сила Сталіна. Цей гнучкий і хитрий грузин вибрав не злу тактику. А через те при теперішніх обставинах, при теперішній стадії вирішування національних справ під комуністич-

ною диктатурою радше і менше можна твердити про сумерк верхів опозиції, вчорашніх божків комуністичної революції чим Сталіна. Так бодай переходово!

Переходово? — Такі бо між комуністами, особливо в територіальних їх партійних установах, як наприклад на Україні в КП(б)У але завзята боротьба між т. зв. русотіпами, оборонцями „русскости“ на Україні й українцями. Там відбувається мобілізація сил по одній по другій стороні. Комуністичні „русотіпи“, хоч нібито в інших справах не погоджуються з Троцьким і Зіновєвом, але в національних питаннях стоять на їх позиціях. Українці, українська культура — це для них не прогрес а відступ на полі культурних завоювань пролетаріату. Це перешкода, колом на шляху творення нової пролетарської культури. Іх на Україні дуже дуже багато. Більше їх у партії, чим українців. Доки вони не стануть зникаючою меншістю — за що але беззастенливо боротьба! — доти сумерки Троцького та Зіновєва переходові.

Чи Європа має вигляди на демократію?

Познаки та сумніви англійського дипломата.

Віжучий рік стоїть під знаком європейських виборів. Політики, що хотіли би передбачити їх висліді інколи ворожать Європі, так само як окультисти та астрологи, різні перевероти. Один із найбільше тверезих політиків, Льюїс Джордж, присягнув свіжо цим гороскопам статтю, обмеживши всю проблему до одного дуже реального питання: чи нові вибори до парламенту принесуть перемогу демократичним ідеям, чи навпаки: захитають ними. Ось хід галок англійського ліберала:

Нині Європа воює за демократію з такою-ж зазвистістю, як за доби Комути, Машініні та В. Гюго. Демократичні інституції цупко закорінені в Англії, Франції, Бельгії та Голландії. Англія є надзвичайно парліментарською системою. Теперішній уряд зобов'язався дати в 1929 р. жіноцтву такі-же всі виборчі права, що й муштинам.

Демократія захмарена в Італії та Іспанії; там панує гостра диктатура. В Італії, кажуть знавці, вона триватиме так довго як рівновага фінансів.

Росія ніколи не була демократичною. Єдиною підставою демократичної форми правління є народня освіта, а там вона ледви почалась. Імовірно, що після теперішньої диктатури СРСР переживе якусь олігархію.

Найіспективнішою країною боротьби за демократію є Німеччина. Поки що нема виглядів, щоб там інша династія зайняла місце Гогенцолернів. Республіка зростає в німців по-стійно на популярності та пошані. Німеччина може стати найбільшою надією європейської демократії. Промислові кола, асупереч юнкерам, схилиються за вільною народною владою.

Польща є непевним чинником у змаганнях демократії. Формально держава спирається на демократичні закони, але ця демократія не є далека від диктатури. Якщо вийшов би конфлікт між парламентом

і марш. Пілсудським, панує погляд, що верх узв'їла би воля маршака.

У чисто-демократичних країнах Європи та Америки вибори не будуть насилувані. В Італії, якщо будуть вибори, новий виборчий закон заздалегідь забезпечить собі фашистській більшості; при диктатурі це немінуче. Та у Франції. Німеччині, Америці не буде різких переходів. Народи і в інших країнах не настроєні на перевероти. Все питання тільки в тім, чи вони переживаються при виборах більше на ліво чи на право. Соціалізм в усіх цих країнах став блідю лімонадою і є далеким від 1919 р. з ідеями націоналізації та конфіскації. Здається, що СРСР відобразив світові охоту до цих експериментів. Комуністи ніде не мають більшості. Соціалісти готові йти рука в руку із лібералами та поступовцями для поправлення капіталістичної системи, якій вони кілька літ раніше порожнили повну загибель.

При найближчих виборах партійні програми гратимуть меншу роль як особа поодиноких кандидатів. Хто хоче передбачувати висліді виборів, нехай пригадає собі французькі вибори з 1924 р. Їх історія є дуже повчальна. При виборах вийшли з повною перемогою радикальні соціалісти та соціалісти проти націоналізму Поанкаре і його імперіалістичної політики. Та що трапилось? Радикально-соціалістичні керівники виказали повну неспроможність дати собі раду з урядом і з собою. І той самий розторощений Поанкаре вернувся до керма, адобуваючи більшість голосів у парламенті, складений із рішучої лівої більшості. Незаручність використання ситуації, яку виявив Ерріо та Блюм, нагадує хіба ту неспроможність — признається Льюїс Джордж — яку виявили в 1924 р. в Англії соціалісти та ліберали.

Все таки можна надіятись, що при виборах у Франції, Німеччині та Англії більшість буде протиконсервативна. Та чи ця змога буде мати вплив на зміну політики в цих

держав, це зеленатиме від хисту живих партій: чи вони зможуть по-вести об'єднану програму миру та змиру. У Німеччині сподіється утворення союзу проти консервативів, що домагаються поступовішого законодавства. В Англії та Франції панують ще між соціаліста-

ми та лібералами, і в зоні їхніх партій, ворожнеча та суперництво. Крім цього є там особисті заздрощі. Майбутня влада в тих країнах залежатиме виключно від того, чи ці партії хотять жертвувати своїми слабощами в користь загального поступу.

Перед виборами.

Похвала для розбивачів українського виборчого фронту.

Об'єднання польських народів в одному виборчому фронті затрівожило польські чинники. Поруч польської шовіністичної реакції виступила проти польських народів різномісрестна „санация“ з ерметами „протидержавності“. Ці престо-віни, підстроюючись під опереткових диктаторів, не могли в дивні вийти з приво-ду творення цього блоку. І то тимбільше, що пренія „урла маршалка“ хотів записати „польським народностям“ право, мастережені конституцією. Те „хотіння“, хоч і нездійснене, похвалила закордонна преса (читай: польська пропаганда) і представники чужих держав. Лише репрезентанти польських народів, яким безпосередньо зацікавлені не на-лі „того хотіння“ за добру волю. Що ж „нездійсненість“?

Творили виборчий блок, еднаючись з метою досягнення відповідного представництва, польські народи тим самим за-слідують перед світом, що призначення за-кордонної преси і закордонних представ-ників за „меншостеву політику“ є неусо-внованими заслітками польської пропа-ганди, як не звичайними актами чужості, які з дійсністю не мають нічого спільного. „Санация“ ще й тому вийшла з рівноваги з приво-ду блоку польських народів, що вона рахувала мабуть на підтримку тих народів, а шонайменше на їх розвит-тя і розквітання, що є рівнозначне з по-средньою підтримкою.

Тому від першої хвилі балачок про блок розпочався хрестоносний похід проти нього. Проти польських народів сконструювано цілий прокураторський акт обвинувачення під кутом „протидержав-ності“. Всякими заходами, парадними (а ще й злими хасидськими рабінськими), обманка-ми, натиском то-що вдалося „санаторам“ об'єднати блок польських народів, зменшити його силу, але одночасно й змен-шити виборчі можливості „меншостевих“ опортуністів, а собі записати делікі ви-гляд на „кресак“. Розбиваючи польські народи, „санатори“ приписано монтують альянський виборчий блок на „кресах“.

Та всітаки навіть зменшений виборчий блок польських народів є поважною силою — тому, що в його склад входять голландці, ризаючі партії українців, білору-си, жиди і німці. Після довершення блоку „санация“ ахочилася іншої тактики. Вона намагалася його об'єднати і блі-жувати над його безсилістю.

В статті „Блок меншостевих шовіні-стів“ пише „Львівський“:

„Від жидівських шовіністів відлучили-ся ортодокси, об'єднання жидівських куп-ців та ціла низка суспільних і політичних організацій, на українському фронті при-блоку стали лише нечисленні горстка руських (?) емігрантів, що зрештою не ма-ють впливу на широкій сільській масі, ні-мецький фронт скорчився до нечисленної горстки інтелектуалів, підчас коли робітни-ча маса пішла своїми шляхами. Не краще повелася й білорусам, які теж не наїшли послуху в масах виборців“.

Ось воно як! Який нужденний в очак-„санаторії“ блок польських народів! Без-владдя і значіння. Але чи не за скоро го-ворити про „дослух у масах виборців“?

„Т. зв. „Блок меншостей“ як такий не існує, бо що остало, то не можна уважа-ти того за висхідні національні тенденції жодної національності зокрема. Є не рад-не шкелет, позбавлений м'якш і живої ерви. Радше можна його назвати бло-ком меншостевих шовіністів, які — як на-пр. українці, понесли такі великі жертви в користь блоку (?), а зі шкодою для власних інтересів, що в містах (?) му-стимуть голосувати на людей, а якими ау-лять їх лише негідність“.

Читачи ці шовіністи, не зати: чому білоруси двоєвладдів: чи злими в обмане-

ності, чи йгноранції й наївності, чи про-сто нікчемності. Бо коли „русські емігран-ти“ є лише горсткою, що не має впливу на маси, то які втрати тут можуть бути. Че-рава. А описані годяться зазначити, що „са-натори“ чули, що десь дзвонить, тільки не знають де. Українське Нап.-Дем. Об-єднання справді поклало жертви, але не в користь блоку, тільки в користь при-єднання до нього волинсько-холомського Сел. Союзу, себ-то в користь збільшення українського національного фронту. Ані одного мандату не подарувало УНДО-ня блоку. Шож торкається міст і того, що в містах українці мусять голосувати на людей, з якими дучить їх лише негідність, то годяться пригадати „санацийному“ йгнорантові, що в Польщі є лише кілька міських виборчих округ (Варшава, Львів, Краків, Познань і частинно Вильно), а на українській національній території такою

Генерал Гренер і інші.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 20. січня 1928.

I.

Навчальні газети привносять телеграму про призначення генерала Гренера на становище німецького військового міні-стра, з якого уступив Геслер, що на спіл-ку з генералом Зектом відбудував був на нових основах кадри для німецької армії, розбитої капітуляцією, революці-єю і верзайльським миром.

Домосичи про призначення Гренера і подаючи дані його життєпису і його військової кар'єри, французькі татоні-он не знають на котру ногу стати. Во-і як? Гренер — і демократ, і республіка-нець (він же грав головну роль в при-єднанні Вільгельма II зблизкувати), і наслідком цього не можна так собі, ні сіло ні пало, обвинувачувати його в мі-літаризмі й реваншизмі. Та одночасно цей Гренер — генерал, тай то на дині-небудь генерал, а один з перших у сві-ті фаховець в організації військової справи, значить — і мало надії, щоб він поспував діло Геозера і обиниз босву влатність „райхсвері“.

Супроти такої комбінації легко й аро-зумити сьогоднішню, заклопотаність на-ціоналістичної частини французької пре-си, — тієї частини, яка тривить Бріана задля його аполітичної політики, гро-мить бідлошню Литву, що не хоче зре-тись Вильна і адатись Польщі. — пре-си, яка катоміє під небеса підлімає славу Річипосполитої, що, моваля, дер-жить своєю армією одночасно за шнур і Німеччину і Радянський Союз.

II.

Намняки, хто думає, що марта серед-ньої й східної Європи ще не на віки нічні петрифікована, а чиматас поправок, і то не-аб-яких, той не може з героу-мити, що в „допраздах“ цих суджена першорядна роль й німецький „райхс-вері“ — будь вона активно втягана на поля бою, будь вона обставинами зму-шена в даній хвилі стати в русиццю при ногах на східних границях Німеччи-ни і в зборішій нестральності гадити на розвиток подій.

Кому Франція і її везірвана духовна культура дорога і кому земля ця ста-лася наче другою вітчизною, коли над першою й рідною справжньою Батьків-щиною ваготить залон переможи, — той з ділого серця багатиме розвитку французької заграничної політики на інакші від теперішньої, польсько-руму-нських, шляхи. А що багана всім на-родом, пригнотаним союзниками Фран-ції, ново гелувесменту des allies ще не облізть, то й ця хвилять арозуміла, з якою наш брат стемить на голосам про призначення Гренера тай про розвиток французько-німецьких відносин.

ніською округою в лише Львів, на якого терен не розпачається блякова умова.

Поборюючи всіма силами і засобами блок польських народів, „санация“ спі-ває похвальні гимни в честь тих „меншо-стевих“ партій, що йдуть до виборів окре-мо, у розспій:

„Широкий мас працюючого народа аро-зуміли й опінали почини уряду маршалка у відношенні до національних меншостей. Вони зляють собі докладно справу з то-го, що голосуючи на калейдоскопічну ли-сту „блоку“, причинились би лише до розбудження пригаслх уже ненавистей і утруднили би собі спілку, яке в тій хви-лі є їм так потрібне до економічного і культурного розвитку. Блок меншосте-вих шовіністів, не маючи вигляді побіди, виводить лише в байд неосвідомлені; бо гасла, які думає висунути, ніколи не бу-дуть здійснені. Єдина дорога — то дорога помітного розуму і тверезого погляду на державну польську дійсність“.

Кращої похвали „представникам“ і пар-тіям „широких мас працюючого народа“ — хіба ніхто не міг би дати. Хвалить їх за розвиток українського виборчого фронту, за розпорощення українських сил, за введення заміщення в широкій ма-си. І зовсім слушно, бо тим способом по-ни працюють в користь наших національ-них і соціальних ворогів. А ця похвала повинна наїти широкий відгомін у наших масах і вивести із стану заміщення всіх тих, які ще вірять несовісній демагогії.

Цей генерал Гренер — „Шіло“ певно вже не причає до — належить до не-значного числа людей в Німеччині і на-звали з Вайсхейм Ернст, які українські читачі знають гадать, і то не тільки в книжках і статтях. Він був шефом шта-бу німецької окупанційної армії на Укра-їні 1918 р., себ-то фактичним диктато-ром України на Центральної Раді і пер-ших часів гетьманства. Тай, з газет зна-ємо, він до останніх часів не зрізав зв'яз-ків з українством — його роль в Укра-їнським Інституті в Берліні пророчисто про це свідчить.

Нехай буде вірно зашому кореспон-дентові, з нагоди нового призначення ген. Гренера, оповісти про свою стрічу з ним: не бійтеся, огляда ця буде не-довга, подібно як недовга була стріча. Тай знайте відразу: стріча та була при-падкова, найменшого політичного зна-чіння не мала, і певне не залишила ні-якого сліду в пам'яті генерала. За те в пам'яті вашого кореспондента вона жи-во зберігається не тільки тому, що при-пала вона була в одну з найбільш дра-матичних епох кучерявої української історії останнього десятиліття, а й то-му, що характером своєю, хотілось би сказати: своїм смаком, та дрібно сама в собі поділя зв'язана в моїй пам'яті з чер-гою інших епізодів — подібного смаку. Хвилюю терпеливості!

III.

Не пам'ятаю вже на котру годину ран-ку і котрого дня в місяці березні 1918 року означена була в Києві велика на-рада: німецька військова управа мала святично передати українському урядо-ви Голубовича оформлені в українсь-ких полонених дві „диплії“ нового укра-їнського війська, „сильно-жупанів“. Ва-жна в історії України подія. В означе-ний час явився наш кореспондент на Софійській площі, в товаристві полк. Ко-новальця і одного з Чикаленків (за-дається), щоб бути свідком „історичної події“. Було чимало народу, був кордон У. С. С., був німецький штаб з ген. Гре-нером на чолі, австро-угорський з я-кимсь старшим генералом — усе те ви-чисто, чепурне, точне, як на таку на-раду приїздало. Вої були, тільки пред-ставників українського уряду не було. Збентеженість полк. Коновальця, теле-фонування, пісання. А ген. Гренер з своїми парадними офіцерами на морозі їде собі. Нарешті появилася український військовий міністер, у недбало ничи-тих чоботах і з заклопотаним ремінням через плечі; ще лишав час, і внутріш-ній міністер відкис яксьочас, ах! наро-дів, з якою годиною опізнання, з яко-го „дипломатичного“ анекдоту й прем'єр Го-лубович — бідлошній фігура, з небри-тим обличчям, зменям й об'єднан-

владом, з неаналітичними гаслами“. При-вели всю ту міністерів перед Грене-ра і — новий аполіт: як тут порозумі-тися, бо українські воєводи не німеччи-ні по французьки — ні жуд.

IV.

Молодому Чикаленкові ападан в голо-ву ратушковий помил:

— Ви амієте по німечки? — каже на-лі. Та? То й ходіть перекладати.

Поперш мав перед Гренера. Я йому представив і — розпочалася пере-мова.

Перед Гренером отола українська мі-ністерія — Голубович і за ним кілька інших міністрів, і до них німецький ге-нерал вголосив, іменем німецького у-ряду відповідь до об'єднаня прохую. Сильножупанів машинували, музика гра-ла „Гей, не дивуйте, добрі люди, що на Україні повстало...“, а в промову Грене-ра, як умів, так переклав українському уряду.

Требало відповісти, диктувати з о-сереження двох дивізій, тощо...

Тимчас. Збентеженість. Звертаєсь до Голубовича і піаголосом:

— Скажіть-же подяку!

Аж бачу й чую, як адороний шару-на з якоюсь овекою панною, що стоїла на Голубовичем і був часом його міні-стерства помен одіозним, дає йому штовхання в бік і аудужено-сердечним голосом йому каже:

— Та скажи йому щось, торт його м... „Вому“ — себ-то Гренеро!.

Голубович нарешті вигикав лхусь аро-мову, і я вже збирався перекладати (але-стко імпровізувати) й по німечки, та-лі ралом зпоза Гренера висунувся якийсь офіцир в уніформі Totenkopf Husara і зачичав: іронічно до мене:

— Не трудіться, дхусьмо дуже. Ich habe alles verstanden, was die Herren sa-gen, und werde selbst übersetzen.

Мені биснуло в голову: значить, що арозумів також українське урядово „торт його м...“ — і я швидко зле-та у юрбі. На цьому й покінчивсь моє „знайомство“ з ген. Гренером.

Вот мені простити, коли поминався — але всітаки мені адеться, що ця сцена на Софійській площі не остала без на-слідків у дальших відносинах німецької команди до українського уряду, зокре-ма на спосіб, як німці аліквідували Цен-тральну Раду а її міністеретство і як в-тім потаскали бідлошнього Голубовича перед своїй військової ауд...

V.

Таким прозам недовгати аніжання, чужості й звичного тому не треба о-чевидно придавати більшого значіння ніж вони дійсно мають. Особливо-ж, коли вода по гусці, спливають такі грубо-сти по противнику, коли за тим, хто намі-попсується, стоїть переможна армія, то-й, до кого вони адресовані, — зобі-ти. Тоді лаво, правда, не по лисарськи горорити грубо-сти, але безборонний му-сити їх констити. Натомість сушно зна-че значаються такі грубо-сти, коли в-ми часте рішати рішало, а то безсилі — сильного.

Видав з і тував таке, в пору хвилі „державної“ і „дипломатичної“ Бесе-ради 1918—19 років, частіше ніж го-лосів і віж годилося. Видав таке в Ки-їві, у Львові, в Парижі.

Знаєте на-пр. який звичайним по-бачанням прийняв ми зазічно-українсь-кі секретарі, в нашій оточці, в лютопад 1918 р., першого представника тріумф-уючої тоді Франції — офіцера французь-кої армії, присланого до нас командан-том румунсько-українського фронту а-тантських військ, генералом Бертальом? Ось який „урядовий“ діяль, розквіт-ся між ним, чужим німцем, і оди-ну з нас, представників нової й молоді держави.

— Що там Ваш Клемансо? Він уби-тий вже, чи ще ні? і революція вже в-ремогла в Парижі?

— Наш прем'єр п. Клемансо адороний а революцій абухувати тільки в пере-можних, а не в переможних.

— Клемансо не збитий? То буде! Не-ма у нас революції? То буде! — міру-бав французів наш зазорожень.

Як і слід, французський шовініст пе-рехазав цю розмову в відомленні сво-му генералові і оному урядові, який бачив у такому приймі зайний доказ у-країнського франкофобства і германі-

Сумні це часи — нема сумнів, та-кож не така легка була — Над

фізична, в якому паю полягає в отриманні антиант обшукучальних по жуків. Навіщо того рапорту досі лежить в архіві Оросейського Побережжя і міністерства війни. Підсудили нам його під час пору мирової конференції, перелік мб: ні опробував: був раз вкрити ним носом друг і помічник Касмала, мб. Тердіс...

VI.

Або: знаєте в якому тоді були державні політично-дипломатичні еконосо: голови нашої делегації в Парижі часу мирової конференції. Ось нам зразок:

— Підлабузувався до нас Чорчіді. Але ми, делегати Української Народної Республіки, не а тих, щоб дати підвести англічанам. Ми прямо по морді Чорчіді. Та й Бальфуру по морді...

— Как это: по морді? — адлявано поребавас грузинський міністер Церетелі, томи дитинство йому слухати такого складу нашого голови, на одних мб ех: дия прадотанників „інородців“.

— А потім! — скомпенено поспонує в місця представників найбільшої інородської держави, України.

Ця історія, як Чорчіді і Бальфур брали по м... від українського президента, була притчею во явищіх по всіх „інородських“ делегаціях; ще сьогодні, коли зстрітася в котримсь литовцем, естонцем, чи грузином, шляхом в блаженні тасті мирової конференції, то засміють: а йому очі і він пригладує нам нашого мальованого голову. Чи дійшла відомість про ці „доботи“ до ушей „помшкодженних“, Чорчіді і Бальфура, не знаю, та певне те, що поваж до нашої делегації ця „суморість“ нашого голови не збільшилась.

„Нотами“ громади ми противників. Було а чим! Бо моти мамі однаково були туворі, строгі й кріпкі, як довжовні й численні. Тоти цілі пот — нечитаних і безчасових, бо чого варті писані ноти, коли не попереджує їх і не супроводжує устами й особисто дипломатична робота!

Продуктував переважну тасту цих наших нот найповажніший і найстарший радник, дельтаті, відомий в наших колах достойний і ходяча енциклопедія (бодай на його власну думку) всіх можливих наук: археології й фізіології, історії й права, і чого хочете. „По“ усюмо: тому він себе валивав „спеціалістом“ — і був він ним в дійсності, але в значній тазому, як пок. святопрещ. А. Антопій Петрушевич.

По французькому наш радник (подібно як 4/5 нашої делегації) нічого не знав, моти писав по українськи — гостро, Боже мб! А перекладали два секретарі, таланта, в французьким письменною Маладом до помічн. Очевидно секретарі й французози соковиті й кріпкі давали оригіналу не видавалися завадто вже дошлішими в дипломатичному обороті. І вони й по силам сточували, пропускали. Зрештою, як перекладали на французьку мову напр. такі виїти як „хунісанський“ або „хоросотейний“, яким маємо класичні наш кавалер політичні противники! Однак нашого достойника не так легко було підвести. Коли жота була перекладена і машиною переписана, він брав її „холляювати“: порищував слово на слово текст свого оригіналу в перекладом і — страшенні, гомариські сцени гралися в делегації, коли автор знайшов якісь пропуски чи стончення лабох. Він червонів, ерипався, вималював руками, ревів і скаржувався: — Нова гелічанська града! Нова інтрига! Інавака!

Михайло Рудинський мб би легко воле про ці сцени оповісти. Попадалося йому нещода, коли він спілкувався трохи стесати нашу дипломатичну фразеологію, достойну відомого, хоча анекдотичного міста заморожін до суцільна Атланта...

VII.

Не тайна нам, що дехто — як у нас, так і в чужих — не любить, коли здибати нападку з портретами національних „святців“, показувати їх такими, які вони є, давати різн по імени. Ім хотілось би, щоб показували ангелами і закликали самі тільки їхони мілантійські. По думсьому, щоб така „монографія“, шалюнола і ілюстрована, відповідала національному достойству і інтересам. Kideido castigare mores — це було в була патрістичним обов'язком нещода...

орієнтовно сатири, а й політичної преси. Інакше — все наполе, кожда настунація некорисливі матиме діло в тими самими помилками, калітнями, смішностями. Не зуміємо їх ми, то паші сини і плуки матимуть ново їх видання і — нові від них шмоди.

Кожному вільно бути дурним, туслимим, чи полоухом — у своєму приватному житті, і нікому не вільно в пемішуватись. Але коли французий і духовий недороотот став нашим першим міністром заграничних справ; коли homo rudis et incultus іде нас компромітувати до Парижа; коли дістант шлетися на команданта війська, коли недоує улає у нас „европейського ученого“, то що, — то не вже не його припатна справа, а справа громадська, національна. І за калітня його — ціла нація платити.

В. Панейно.

Ново відновлена каварна „BELMONT“ в домі Народної Гостиниці, Львів Косцюшка 1. віддає до диспозиції українських Говарників, окрему салю до улаження чайних вечерів, також приймає заможелення на весілля — банкетні по помір-1252 кованих цінах в окремій салі. 7-15

ЗАСІДАННЯ ДЕРЖ. ВИБ. КОМІСІЇ.

Варшава, 26. січня 1928.

Засідання гол. держ. виб. комісії відбулося в п'ятницю. Комісія затвердила ці держ. ліоти, які до завтра ген. виб. комісія розгляне і справдить. Як відомо, оголошено загально 35 держ. виб. ліот. Справу комуністичної ліоти (ч. 13) і ППС ліоти (16) розглядатиме комісія пізніше.

ЛИТ.-НІМЕЦЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Берлін, 26. січня 1928.

Вальдемарас, що привіз тут з мін. закорд. справ Заунаутом буде вести офіційні переговори з нім. урядом у справі торг. і арбітражного договору. Переговори почалися учора пополудні. Вальдемарас остане в Берліні до неділі. Вальдемарас асував у „Вера. Цтг. ам Митта“ подіт. домагання Литви в переговорах із Німеччиною. На думку Вальдемараса власники Литви з Німеччиною є для Литви після вилонської справи найважливішим питанням. Вальдемарас особисто гарантує, що всі приречення для нім. меншости будуть виконані і він вилине в цьому змислі на губернатра Мемеля (Клайпеда). У Ковні буде створена нім. гімназія. Вальдемарас гарантує німцям свободу на лит. території. Щодо балтійських держав однією розумною був би союз тих держав. До союзу треба втягнути і Латвію, яка в зашало під впливом чужої держави. Фінляндія тиготіс до Скандинавії, тому не може належати до союзу.

ІТАЛ.-ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ ДОГОВІР.

Білгород, 26. січня 1928.

Мін. закорд. справ СХС. Марінович і італійський посол у Білгороді підписали протокол, у яким в імени своїх урядів продовжують пакт приналі і співпраці обох держав до 28. липня 1928.

Помічник адянгути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідч. ділом зрозуміння важкої культурної праці і вином своєю відчисті українським робітникам парелі Ядирни слави на адресу: Львів, Підвалє ч. 7, Земельний Банк Гіпотечний, вимочив ч. 1141.

Театри.

„Коопер. Український Театр“ під дирекцією м. Стадника (вул. Шашкевича). Субота 28. січня год. 7-30 веч. Перший раз „Пісні в лісах“. Неділя 29. січня год. 3-та полов. „Добродія Сиданка“. Год. 7-30 веч. „Пісні в лісах“.

Міський великий театр: 28-го год. 3-30 полов. „Весілля“ 28-го год. 7-30 веч. „Патаній“. 29-го 3-30 год. полов. „Незвичайний сенс“. 29-го г. 7-30 „Страшний Дієр“. Міський „Театр Пошми“: 28-го год. 7-30 веч. „Токуюча богиня“. 29-го 3-30 полов. „Ад є Мін“. 29-го год. 7-30 веч. „Хай мене чорт!“

Кіна.

„Анато“: „Любовці“. „Палак“: „Князь і вавилон“. „Лас“: „Обичай земля“. „Фатаморганта“: „Горгоши“.

Біржа.

Гроші.

Полар 887 75—888 25, канадський долар 884 10—884 60, мороні чеські 0 26 20—1 26 40, австрійський шілінг 1 23 00—1 23 40, рум. лев 0 05 33—0 05 60, французький франк 1 71 30—1 72 00, англійський фунт 43 40—43 70, німецька марка 2 11 93, даніський гульден 17 99, черв'якень 3 70—3 72 00. Золото: 21 кор. 35 40—36 70, 20 франків 34 20—34 50, 20 марок нім. 42 40—42 70, 10 рублів рос. 46 80—47 20. Срібло: кор. австр. 0 71 00—0 72 00, 5 кор. австр. 3 60—3 70, фльорен австр. 1 80—1 85, рублі рос. 3 10—3 20, копійки за рубль 1 55—1 61.

Збірна.

Пшениця двірська 48 00—49 00, пшениця селян. 46 00—47 00, жито 38 00—39 00, ячмінь бровар. 40 00—41 00, ячмінь на мляво 33 00—34 50, чимна пшениця 32 00—33 00, овес 32 00—33 00, кукурудза румунська 34 50—35 50, барабод райоані 5 50—6 00, фасоль біла 40—50, фасоль колорва 40 00—45 00, горох піваторія 55—60, горох подвоя 40—50, бобик 33 00—34 00, сіно 7 50—8 50, солома 4 25—4 75, гречка 4 75—4 75, льон 68 00—71 00, ріпак озимий 68 00—71 00, мука пшенична 40-пр. 82 00—83 00, мука пшенична 50-пр. 75 50—76 00, мука житня 65-пр. 59—61, гречка кукурудз. 49—50, мука кукур. 34 00—35 00, отруби житні 24 25—24 75, отруби пшеничні 24 75—25 25, крупя гречані 71 00—71 50, пшона 71 25—75 25, крупя ячмінні 55—57 50, конюшина червона 230—260, мак синій 100—120, мак синій 85—100, мішки житої, жоні 1 65—1 70, мішки ужиані 1 50—1 60.

НОВИНКИ.

— Зайди влелл наш тризуб? З Українського Наукового Інституту в Берліні пишуть нам: 20-го п. січня відбувся в салі Інституту відчит проф. д-ра М. Таубе на тему: „Загадковий родоний знак ян. Володимира Святого“. Автор відчиту, оперуючи дуже численим матеріалом, зібраним з музеїв України, Росії, Швеції та ін. земель, доводив, що такийий знак, т. зв. Тризуб, уживався як родоний знак власности родини Володимира Св.; в тайлі англітні ми подібуємо його, наприклад, на монетах Х—ХІ вів. на міськихкх поливаннях цегляних та ін. предметах. З усіма іншими сиробами асувати азначіла Тризуба (монетна печатка, символ влади, геральдичний знак і т. ін.) проф. Таубе не погоджується, не зважаючи іх на переконуючі. Відчит був ілюстрований багаторою колекцією знімок з різних предметів, які носили на собі або знак Тризуба в цілості, абож окремі його елементи. На відчиті азаліли цих знімок прившов проф. Таубе до ановку про безперечне походження нашого знаку зі Скандинавії.

— З Українського Театру. Пишуть нам: Народна опера „Пісні в Лісах“ поновиться на сцені нашого театру в відновленій формі іперше в суботу 28. сі. м. — Учасьт бере весь персонал. В III-й дії весільний обряд, а в I-й і 3-й танці. — Відіти на цю постанову відтепер у „Союзім Базарі“.

— Спосіб на успіх театру. Кажуть, що театри вигибають і не можуть удержатися перед аудиторієюм зина. Головною лівисні, які мусять аж піддержувати місто субвенціями. Тимчасом що міська читачка про поле театральне підприємство, привагтне, яке робить азоті інтереси. Послухайте: добродіє Гелліс Франц заснував „Завонозек млоєнікуф спел польські“. Осноам цього театру прості: обмва в часопісах: Треба нам акторів, режисерів, квалірів, адміністраторів; хто хоче служити в нас мусять на поруку, складати казаші від 100 до 400 зол. Зате відіатиме по 6 зол. денно, коли театр іде в рух. Люди аголомуютьс, складують казаші, театр іде в рух аж гої, але має дефіцит. Ні ваваче, має докоди: головні члани цієї кооперативи (ціоті осіб: родина „директора“, кваліри, привітелі) діляться казашими, а тим, що аголомуютьс за посадою, складують, що театр має дефіцит. Таким робом „директор“ Гелліс заробив на своїм театрі ціоті гроші. Але суди дивитися на цей театр інаше і валине про цього рецензію у формі присуду.

— Мертві науки. У Парижі помер один із найважливіших багаторічних Жан Даніс, відомий в деяких своїх творів перекладених на всі культурні мови і в численних мандрирах по країнах. Де йшла енергія боротьба в нещодамю епідемію. Він ував жертвою своєї любові до науки. Різ тому він змікав до шід. Африка, щоб студіювати там нову трітину науку, що мислила маселеная. Він пробував у Парижі ізолювати мікроби, щоб найти середник проти них. Підчас нещасливого експерименту (французький) помер від отруєння; пошай заривався цією наукою і пошай бачив французькі лікарі отован над його лелем бачили. Даніс заривався дозано боротьбою з мікробами, що ви-

пять асисти: Ізана багато ревів до Роелі, Португалії та Австралії. Штатс відомий мб енциклопедій спосіб лікуваня рив від отруєння. Ізачаюна із аністкою про його смерть приготує: друга про смерть норвежського землі Казютедта, що так омарався підчас каміяна експериментів. Експеримт був тотише накути: алястемотом і пошайув свого життя, але проків в Америці, при-сантих переміні олози в ерлію, діавати до асінного маля. В останній часі він робив спроби добути азоту із жовтого ерліа, але цю тайну алябас із собою до мотили.

— Рекорди. У Берліні заснували першу музичну консерваторію, де аять енциклопедію музикан „дмзбебуди“. 30 улаів записаних там може вибирати між такими „струментами“: саксофон, сурма, туалудас банжо і ще алязз асотиичний приладдяни, для яких наша мота не має назви. — За одна лист енциклопедії міланра Гої разалити на ліптанні в Берліні 2200 марок; пізліа із алязз асотиичний писемовиків (ПШера, Ледінга, Ручо, Гейкога) не айдімо до такої ціни. Що азначити писати із багатої! — „Раболан Газета“ міше: всі сини, сини-ліри, буфети та інші алопалі „Остіброк-кої жоєлліної дороти“ алязали цілі маси шурів. Шурі таліали на телефон, стачію і перегравали аесь кабаль; треба було віднайти тувалі, щоб алязам розіграти подочина шурів! — Майже „перестуум мобіле“, над яким сотні літ долають собі люди голду шалашів молодий кім. Ізачінір в Наспбургу Я. Райтер. Він алязав годинник, який аловить у рух аспері добути із зміни температури і атомосферичного давлання. Винахідник каже, що такий годинник може ходити неперарутований білях аж 10 тисяч літ.

— Для боротьби з літаками придумали енцибл ланський інженір Аріокад Хрітсенсен. Покищо піломо, що його машина має пускати на літати алаушаві тан. Цю машину азікло в свою оліку аспіне міністерство.

— Охорона Нігарі. Капала та Спол. Держави виробили спільний план для оторопи природної красі нігарських водопаду. Селі, що оточують Нігару силньо ослаблені літаками і вода паде шораз із меншою аюоті. Щоб зберігти аюоту водопаду треба буде зтратити суму алязз мб. дол.

— Двохденна промова. На повні сесії франк. парламенту, підчас дискусії над фінансами поршу промову сказав Понакар. Прем'єр алязав всю картину розвитку фінансової політики у Франції за часе свого уряду. Ця промова тріватила два літ; після цієї промоватила 40 хв. сесія.

— Володар, що дістає дарунки. Ця ми знали японський амбасадер у Брюсселі аручик буржуазної офіціально азначий дарунок: є це прегарне кімоче (казат), передане японським денником „Асаті“ для енциклопедії ціли. Це кімоче має прибрати слашій володар з Брюсселі, на якому стоїть статуя малюшого хлопчика з нещастийній іної: кімоче має заступити фігурі длозод. Цікаво, що цей хлопчик має аже алязана нешкуч гардеробу, складену із різних історичних костюмів, нпр. кованій одит маріни, жертвоаний ерліне франк. королем, мушкетр франк. стрільців і інші абранні. Але кімоче такі назали аюлоку своім нещастийну ролю би закріптий перестав би бути володарем.

— Світова всячина. Відієський робітник Весілі заловил музичні мелансалу зорку чудових металиків. — Кереський, бунт „дмзетор“ Рові хоті аробити відчит у Ренові; Весілі алязали йому мб. — У Парижі помер у 79 років Гюста Сімоа, сит відомого політ. дити і головний алязавець ановіту В. Гіго. — Іноський парламент розумуєть, тому, що уряд має тільки 150 голосів за собою, в 222 протів аибери будуть 15 логотів. — В Атеах алязали ате одну шалю фаназіанній мотет. — З Чіах алязали, що в Сан-Яго аюокова алязали так чимало будиляні; астраті і мб. дол. — Муссоліні, приготував ре-організацію нашої фаназіанської міланії. — У Берліні на ліптанні проталали один нурперт Гелого на 16000 алязаві. — На голонній вулиці Мадриду алязали, що мали йти на арок алязали і дозаліаля алязали осіб. — Радянський уряд має намір аюокувати в Латвіяні „Дім Сімоа“, де будуть театр, кістатлі і алязаві алязаві, індійській, норвежській. — Тураа франк. театру „Жімпла“ дала алязаву після Берншталя в Берліні; критика та алязаві алязаві.

— Радио-коммент із Харкова. Директор тамосній оалри Антола Рудинський (французький) може почути ає, що маєт радио для 31-го п. м. мб 3-15 і 6-00 с. веч. У програмі: Хаз-Буєсві, Браме, Н. Бернштейн і Лст. — Тримійна Мисаппала „Т-м 3-м 3-м

писаних Журналістів і Письменників" та "Театр. Кооператив", що відбудеться 18 лютого в селі Нар. Дому у Львові, наповниться дуже цікаво. Комітет подбав задоволення про інтересу й різноманітну програму. Найкращі сили дружини Українського Театру виконають окремі твори балетних та вокальних продукцій в оригінальних маскарadowих костюмах. Намі архітектури, мистецькі та декоратори придумали нову обстановку ретинських пісок та рухомого бару з інтимною музикою для тих гостей, що не танцюють, а хотять весело і настроєно провести цю ніч на **Передаборчій Маскараді**. В хорошею масок виступить ряд партійних та виборчих арештантів із промовами та хором весельчаків-агітаторів. На запрошення перебували попит. Зауважимо, що при нас в останній день пересел Маскарadow на буде видаватися вступів. Тому воний, хто хоче вибратися в Маскарadow, нехай подбає заздалегідь про запрошення, щоб після не було розчарування.

З судової салі. В безконечній черзі...

Політичний процес 17-гох.

Серед великого заінтересування публіки ведеться у Львові в салі розправ при вул. Баторія розправа проти 17 молодих українців і українок, обвинувачених у приналежності до таємної Української Військової Організації, отже у злочинній державній зраді, також у злочинній шпівомі в користь чужих держав. Двом з обвинувачених, а саме Вас. Атаманчуку і Ів. Вербицькому акт обвинувачення закладає ще й співучасті в убивстві куратора Львівської Шкільної Округи Станіслава Собіньського дня 19. жовтня 1926 р.

На лаві обвинувачених сидять у трьох лавках 12 чоловік: Василь Атаманчук, Іван Вербицький, Михайло Вербицький, Юлія Головінська, Алісія Стефанівна, Володимир Дісь, Остап Дерлиця, Прокіп Матвійов, Микола Ковалівський, Ярослав Гретчак, Михайло Вісток і Володимир Дармотвал та 5 жінок: Ольга Вербицька, Олександрівна Яничів, Станіслава Дякоба, Олена Королькова й Ольга Гретчак. Усі обвинувачені убури охрипли і передсудуються на загальне інтелектуально. Вік їх хитається між 19-30 літ. Старші віком між ними тільки Головінський (34 роки) і Стефанівна (31 літ).

Розправу веде ст. суддя Ангелський. У трибуналі сидять крім нього як вояки ст. судді Згуральський, Антонович (замість звичаєного ст. о. Масра) і Дюжак мол. Місце прокуратора у суєдстві дами оборонців займає прок. Лавецький. Протокол веде протоколянт д-р Пекельнич. Акт обвинувачення в польській мові відчитав д-р Пресмак, що українськи д-р Гумецький.

Оборонці підсудних заповнили дві лави. В першій лаві сидять місцеві: д-р Шухевич Стефан, д-р Старосольський Володимир і — вступили поміжкозваної адвокати по жур. Собіньським д-р Новак-Пилигородський, голова "Союзу оборонців Львова"... В другій лаві сидять: д-р Данилюк, д-р Михайло Волошин, д-р Павлович і д-р Лев Ганкевич.

В окремій лаві за трибуналом і лавою присяжних сидять військові експерти, делеговані вождем О. К. VI. ген. Сікорським: кап. Євген Балицький, кап. Роман Лігачев і пор. Ян Вежжон. Обидва їх поважно-похмурі.

Лави суддів-присяжних складається з семи осіб: 1) інж. Тад. Роговський, 2) суєць Гжегож Керський, 3) банк. уряд. Бог. Гольштайн-Бек, 4) промисловець Я. Новацький, 5) прок. Торк. Палати Я. Яким, 6) інж. Акт. Мокшицький, 7) уряд. воевідства Стан. Германек, 8) купець Акт. Нізімський, 9) уряд. Т-ва "Преміер" Роман Вітмар, 10) власник діор Шмідт Ямполар, 11) механік Ад. Шмідт, 12) власник фабрики Я. Гурський. Іх вступили: сує. майстор Новак Урбанік і уряд. банку Рудольф Штарк. Як бачимо, то між суддями-присяжними нема ні одного українця.

В лавках, призначених для журналістів, заклали свої місця представники: "Слово Польського", "Хвілі", "Газети Львівської", "Газети Поринної", зарпавнього "Нашого Шпендону" й ін. З української преси вступили тільки "Діло" і "Новий Час".

Численно вібрана публіка в найрізноманітніших кругах львівського населення (між якою бачили ми й б. кур. Рімера й б. міст. Венковича) прислухується уважно, як д-р Пресмак читає голосом хантора довжезний акт обвинувачення. Це повільно, голосно читання в іще виразніший підкреслюванням деяких (перез асоєси мало-важних) місць заповнило цілий перший день розправи і половину (до 12 год. в полудне) другого. Після перерви відчитав акт обвинувачення в українській мові і на тому закінчено другий день розправи (четвер 26. січня).

Далі повтори образу слід зазначити, що цілий судовий будинок внутрі і зовні обставлений шільно поліцією. Ший П віддає сидити на окремій лаві зараз за плечима обвинувачених, так само повно поліції між публікою, на коридорах і при вході до судового будинку. Хто хоче вийти на салу розпра, мусить викалатися відповізними дозволом даєчи: при головній входовій брамі і при вході на салу. Отже контролю даєсно строга.

Завтра в п'ятницю 27. ч. н. на розправі візнаватимуть уже перші обвинувачені.

— 0 —

Акт обвинувачення, що займає аж 132 сторони битого друку великого аркушевого формату й уявляє собою цілу розправу про Українську Військову Організацію і її діячі, побудований, як у нас звичайно вже вчора, головю на поліційних розвідках і конфіденціальних донесеннях. Про віну підсудних мають свідчити також зізнання деяких з них (які вони опісал відкинали), а також знайдена у них і в їх знайомих череписка та інші документи. Посередньо про віну обвинувачених, зокрема Атаманчука й Ів. Вербицького, мала би свідчити й передовий "Новий Стріл" а нелегальний органі У. В. О. п. а. "Сурма" де сказано: "Один удатний стріл, вишлений певною і недрожачою рукою члена Військової організації — і на твердий камінь львівської землі завалялось бездушно тіло того, який ще перед кількома годинами видлав дальші засуди смерті на українське шкільництво і в свої буті гримав кулаками в стіл на українських громадян, які прийшли до нього домогати належного їм права".

В акті обвинувачення вібрано подрібно все можливе про кожного(у) обвинуваченого(у) зокрема. Подрібно подано теж, що робили оба. Атаманчук та Ів. Вербицький у днях перед і по убивстві кур. Собіньського і амаювано ролю всіх обвинувачених як підваріанх у приналежності до У. В. О. Характеристична річ, що в акті обвинувачення повторюється кілька разів назвище Коновальця як провідника У. В. О. й головного організатора шпівських курсів у Берліні та взагалі керівника всієї шпівської акції.

Дописи.

ЗБАРАЖ. (Громадська рада.) Від 1-го травня 1927 р. до нинішнього дня переживає місто Збараж часи великого напруження у зв'язку з громадськими виборами. При виборах у липні ч. р. вибрано 14 українців, 22 поляків і 12 жидів (іх II. коло). На протест жидів вибори унеможливлено. Другі вибори відбулися в жовтні ч. р. Тоді вибрано 13 українців, 16 жидів і 19 поляків. Для 10. січня 1928 р. відбулося перше засідання нової вибраної громадської ради в цілі уконститування і вибору громадської управи. Однак жиди (16) адекомплетували засідання і управи не вибрано. Другий раз дня 17. I. так само жиди адекомплетували засідання і воно знова не відбулося. Найстарший віком радний Сирійскі скликав ще третій раз засідання в цілі вибору управи на день 21. січня ч. р. і сталося щось несподіване: жиди вимагали зв'язи свого віцебурмістра і одного асесора, а крім того бурмістром хотіли мати поляка, за виключенням п. Грабоўського. Нараз при переговорах делегати дня 21. I. перед засіданням гром. ради жиди з легким серцем згодилися на те, щоб поляки мали бурмістра і віцебурмістра та одного асесора (п. Грабоўського, як кандидат на бурмістра, виключали й на далі). За те ніяких своїх домагань жиди не висували. Тепер ходять неспрошані вістки, немовто вони мали план вимагати для себе трьох асесорів. На основі порозуміння жиди з поляками оспал для українців тільки один асесор, а ми вимагали і були вимагали на здійснення цього домагання — віцебурмістра і одного асесора. Таким чином і третє засідання громадської ради не у вигляді нічим успіхом. В наслідках громадську раду розвинуть. Тепер хочуть поляки і жиди зложити всю відповідальність за розв'язання на українців. Однак розберемо докладно справу. Хто звинувачує, що в часах демократизму, по довгих літах нахмуреної, іменованої а горні, комісарщини, така не адалось літти до вибору громадської управи і аберетти в таким трудом (від 1. травня 1927 до нинішнього дня) добуту, нововибрану громадську раду? Перше і друге конституційне засідання громадської ради адекомплетували жиди. За третім разом вони нібито заважали взяти на себе відповідальність за розв'язання виборної гром. ради і, зв'язавши широким порозумінням з українцями, вони пішли на найдалше відступки для поляків і тим причинилися до уварення третього засідання громадської ради, бо, річ ясна, з уваги на авторитет жидів і поляками ситуацію, українці були змушені тим разом адекомплетувати засідання (хоч і 13 жидів також не прийшло на засідання, а прийшло їх лише три). Кінець-кінцем: комісарщина буде далі важкою аморою наляпати на ціло населенні міста Збаража. Воля загала — як українського, так і жидівського, а навіть польського буде нехотана і на далі.

Д-р Андрій Гаврилюк.

УГІНІВ. (Даниловичівсько-хрупівська язва в Угнініні.) Угнініні донедавна не знала, що таке Даниловичівсько-хрупівська язва, що таке УНС. Появилася ця язва у нас швидко з розпачаними виборів до союзу, а замілює її Миротаслав Заворотюк, недовірливий гімназист, який, не маючи охоти кінчити студію, задумав і без того стати ланом, а навіть послом з ласки власті імущих. Говорять про того панка ще й таке, що в осени 1920 р., коли всі його знайоми і взагалі учасники анзвольної війни були арештовані, то Заворотюк перехвалювався в польських кругах засвідченням усіх локружних поляків, власників філярки, що він, будучи в українській військ, брав зброю добра для Польщі ніж для України. Сьогодні він позавидував панської ласки Іакову і Семериню Даниловичів і кандидує до союзу в партії УНС. Місцеве громадянство зареагувало на це вже гідно, ставлючи Заворотюка поза свої скобки. Як свою політичну алочасну кар'єру він покине, час покаже.

ОПОВІСТКИ.

Український Національний Хор Дмитра Котика в складі 30 осіб виступить: 1-го лютого — Стрий; 3-го лютого — Львів. 13-6 3-2

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:

Гусятин: 27. I. В. А. 28. I. Нихрест. 29. I. Іспівська муха. 30. I. Катерина. 31. I. Маруся Богуславка.

Копичині: 1. II. Шумі Маріца.

Театр по 1. II. заагостить по всіх більших містах Галичини і Волині з репертуаром: Гейша. Катерина і Галька. 1-2

До всіх членів Союзу Українських Адвокатів. Види СУА. повідомляє, що Загальні Збори з технічних причин відкладуться, а новий речення буде поданий пізніше. — За Види Союзу Українських Адвокатів: д-р Лев Ганкевич, д-р Михайло Волошин, д-р Лев Батинський, д-р Євген Шуровський.

Проф. Олександру Гравішину з Долини просять негайно зголоситися або подати тепершню адресу до Дирекції української гімназії в Дрогобичі. 1-2

Перевиборчі віча і збори. Виборчий округ 2-й (100 осіб). Передвиборчі віча Українського Національно-Демократичного Об'єднання відбулися: Понеділок 20. I. ч. р. Козова год. 12. Вівторок 31. I. ч. р. Цени год. 12. Міжторок 31. ч. р. Вибуд год. 4. Середя 1. II. ч. р. Бишки год. 12. Середя 1. II. ч. р. Поток год. 4. Четвер 2. II. ч. р. Нарва год. 12. Коло церкви. П'ятниця 3. II. ч. р. Рогачин Село год. 10. П'ятниця 3. II. ч. р. Нулька год. 1. П'ятниця 3. II. ч. р. Куряч год. 6. Субота 4. II. ч. р. Саранчуки год. 11. Субота 4. II. ч. р. Рибники год. 2. Неділя 5. II. ч. р. Конюхи год. 12. Реферус на чех головний секретар Українського Національно-Демократичного Об'єднання і кандидат на посла 45-го округу Володимир Шеленчук — Бобрецький. 27-го січня ч. р. в год. 2-й відбувся віч в ідгороді, для сія Гриня, Коцурів, Романів і ідгородіщ. — Журавенщина. Передвиборчі віча відбулися в наступуючих селах: Для 2-го лютого ч. р. в Которинах і Буковині. Для 3-го лютого ч. р. в Мельничі і Чертежі. Для 4-го лютого ч. р. в Ляховичах Зар. і Сулятичах. Для 5-го лютого ч. р. в Якіньках. Для 12-го лютого ч. р. довірочна нарада в Журавні. Реферус д-р Грох.

ДРІБНІ ОГолошення.

ПРОСИТЬСЯ позати місто, містечко в сильній збжеві околиці, де нема водних млинів і не можуть бути, а дуже є поважання млин моторово-зальцення, господарський (господарний), шоби вибудувати. Рфлектуються на дальншість а місці. Млин дообладати почта Рудки. 3-3

ВІЖУТЕРІО, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВІПРО- БИ продає за готівку і на рати від десятих літ в цілім краю зміна Фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, Марійська пл. 8. Купують бриланти, золото, срібло, плати, найвищі ціни. 3-1 35-2

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Я. Гірці-шпрунга, Личаківська 34. Продає впис на новий 5-ти місячний курс тої готівки. Писання на нинішніх. Стенографія. Початок науки 1. лютого. 3-1

ПОШУКУЮ домітки на школу вправ о 4-7 годинах в шестій ділянці (Новий Світ) під доглядом учителя. Директор III-тої жіночої Семінарії, вулиця Стшала ч. 3. 13-6 2-6

УЧИТЕЛЬ в Контресіні, бувший ставшиня УА, дає жа переписку а ітефгентно українкою в матримоніальній до лт 24. Зголошення зі зникмою (аворот на бажання) до Адміністрації "Діла" для "Учителя". 1-61

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 40.

1038 Переселення Рентгенон 15-24

ЗУБИ роблю ЦІННИКА

1 зол. корона 18 зол.
1 зол. зуб 15 "
1 зуб на каучуку 2 "
1 направа 3 "
всьо з найліпшого матеріалу

РАППОРТ пл. Мар'яська 7 (де кан. de la Paix).

4-12 Полехний не уявляю.

ДАРУНКИ

ВЕСІЛЬНІ І ПРИНАГІДНІ найдешевше купиш у фірмі

С. А. РОПШІЦ

Сикетуська 16.

НАСІННЯ

огородове, квітове і господарське з першорядних красних і закордонних плитацій оявивши свої кілкування поруча

Едмунд РІДЛ

слад насін

Львів, Рутонського 2.

Подрібні ціни вишлю на бажання. 1-4

ЛІКЕРИ

зробити дома ЛІКЕРИ може кождий

у 70 ріжних смаках "STELLA" з 40 ріжних смаках до набути в аптечних складах. Головний склад **В. Г. МУШИНСЬКИЙ** в Перемишлі, Галичина.

для II. Т. кооператив і торговель відпо-відний опуст. 38-1

8 зол. | **ЕГІПЕЦЬ** | 8 зол.

з 14-карат. золота з рубіном, тільки у **В. ГРИНБЕРГА** Сикетуська 4.

ВЕЛИКА ПОСЕЗОНОВА ПРОДАЖ

2000 м. батисту шовк.	по зол. 2-26
800 м. димки	" " 1-70
1500 м. полотно англ.	" " 1-30
1000 шт. ручників купел.	" " 3-4
100 м. оксфорд на фартушки	" " 1-30
5000 м. фланель глад. і десен.	" " 1-40
500 м. бархану	" " 1-20
500 м. радю бархану	" " 1-20
200 м. ручників	" " 1-20
1000 шт. ручників відпасованих	" " 1-20
3000 м. зефіру жирад. і закорд.	" " 5-25
1500 шт. простирал відпас.	" " 1-20
2000 м. крестону на фланель	" " 1-40
500 м. фланель	" " 5-30
1500 м. об'єсія	" " 1-40
1500 м. білого полотна	" " 1-30
500 т.з. серіток — 3 штуки	" " 1-30
5-0 стирок відпас.	" " 3-60
500 т.з. хустинки до носа 6 шт.	" " 0-50
600 зимових пладів	" " 0-50

Галицький Магазин Новостей 1-2

1363 Львів, вул. Галицька 15.

Замовлення полаг. відворотною поштою.

Писуйте передплату!